

σύγχρονο

Φάσμα GROUP
προπαρασκευή για
A.E.I. & T.E.I.

μαθητικό φροντιστήριο

Γραβιάς 85 - ΚΗΠΟΥΠΟΛΗ- ☎ 210 50 51 557 - 210 50 56 296
25ης Μαρτίου 111- ΠΕΤΡΟΥΠΟΛΗ - ☎ 210 50 20 990 - 210 50 27 990
25ης Μαρτίου 74 - ΠΕΤΡΟΥΠΟΛΗ - ☎ 210 50 50 658 - 210 50 60 845

2^{ος} ΚΥΚΛΟΣ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΑΤΩΝ

ΜΑΘΗΜΑ: Νεοελληνική Λογοτεχνία

ΤΑΞΗ: Γ' Τάξη Ενιαίου Λυκείου - Θεωρητική Κατεύθυνση

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ: Λυμπέρη Κατερίνα

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ: 23/3/2014

ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ:

A. ΚΕΙΜΕΝΟ Κωνσταντίνος Καβάφης, Ο Δαρείος

Ο ποιητής Φερνάζης το σπουδαίον μέρος
του επικού ποιήματός του κάμνει.
Το πώς την βασιλεία των Περσών
παρέλαβε ο Δαρείος Υστάσπου. (Από αυτόν
5 κατάγεται ο ένδοξός μας βασιλεύς,
ο Μιθριδάτης, Διόνυσος κ' Ευπάτωρ). Αλλ' εδώ
χρειάζεται φιλοσοφία· πρέπει ν' αναλύσει
τα αισθήματα που θα είχαν ο Δαρείος:
ίσως υπεροψίαν και μέθην· όχι όμως — μάλλον
10 σαν κατανόησι της ματαιότητος των μεγαλείων.
Βαθέως σκέπτεται το πράγμα ο ποιητής.

Αλλά τον διακόπτει ο υπηρέτης του που μπαίνει
τρέχοντας, και την βαρυσήμαντην είδησι αγγέλλει.
Άρχισε ο πόλεμος με τους Ρωμαίους.
15 Το πλείστον του στρατού μας πέρασε τα σύνορα.

Ο ποιητής μένει ενεός. Τι συμφορά!
Πού τώρα ο ένδοξός μας βασιλεύς,
ο Μιθριδάτης, Διόνυσος κ' Ευπάτωρ,
μ' ελληνικά ποιήματα ν' ασχοληθεί.
20 Μέσα σε πόλεμο — φαντάσου, ελληνικά ποιήματα.

Αδημονεί ο Φερνάζης. Ατυχία!
Εκεί που το είχε θετικό με τον «Δαρείο»
ν' αναδειχθεί, και τους επικριτάς του,
τους φθονερούς, τελειωτικά ν' αποστομώσει.
25 Τι αναβολή, τι αναβολή στα σχέδιά του.

Και νάταν μόνο αναβολή, πάλι καλά.
Αλλά να δούμε αν έχουμε κι ασφάλεια
στην Αμισό. Δεν είναι πολιτεία εκτάκτως οχυρή.
Είναι φρικτότατοι εχθροί οι Ρωμαίοι.
30 Μπορούμε να τα βγάλουμε μ' αυτούς,
οι Καππαδόκες; Γένεται ποτέ;
Είναι να μετρηθούμε τώρα με τες λεγεώνες;
Θεοί μεγάλοι, της Ασίας προστάται, βοηθήστε μας.—

Όμως μες σ' όλη του την ταραχή και το κακό,
35 επίμονα κ' η ποιητική ιδέα πάει κι έρχεται —
το πιθανότερο είναι, βέβαια, υπεροψίαν και μέθην·
υπεροψίαν και μέθην θα είχεν ο Δαρείος.

ΘΕΜΑΤΑ

1. Βασικά γνωρίσματα της καβαφικής ποίησης είναι **η χρήση συμβόλων, η θεατρικότητα, ο πεζολογικός τόνος, η δραματικότητα, η ακριβόλογη έκφραση**. Να επαληθεύσετε τα παραπάνω στοιχεία με ένα αντίστοιχο παράδειγμα από το δοθέν ποίημα.

(Μονάδες 15)
2. α. Να εντοπίσετε στο ποίημα δύο **διαφορετικά** εκφραστικά μέσα **(4 μονάδες)** και να επισημάνετε τη λειτουργία τους **(8 μονάδες)**

β. Να εξετάσετε το ρόλο των επαναλήψεων στο δοθέν ποίημα. **(8 μονάδες)**
3. Έχει διατυπωθεί η άποψη ότι «ο Καβάφης είναι ένας από τους μάστορες της αποστασιοποίησης» **[Γ. Π. Σαββίδης, Μικρά Καβαφικά]**. Να επαληθεύσετε αυτή τη διαπίστωση στο συγκεκριμένο ποίημα με δύο παραδείγματα.

(Μονάδες 20)
4. Να σχολιάσετε τους στίχους 21-25 σε μια παράγραφο 100 λέξεων

(Μονάδες 25)
5. Να συγκρίνετε ως προς το περιεχόμενο τα δύο καβαφικά ποιήματα και να εντοπίσετε τρεις ομοιότητες.

(Μονάδες 20)

Βυζαντινός Άρχων, εξόριστος, στιχουργών

Οι ελαφροί ας με λέγουν ελαφρόν.
Στα σοβαρά πράγματα ήμουν πάντοτε
επιμελέστατος. Και θα επιμείνω,
ότι κανείς καλλίτερα μου δεν γνωρίζει

Πατέρας ή Γραφάς, ή τους Κανόνες των Συνόδων.
Εις κάθε αμφιβολίαν του ο Βοτανειάτης,
εις κάθε δυσκολίαν στα εκκλησιαστικά,
εμένα συμβουλεύονταν, εμένα πρώτον.
Αλλά εξόριστος εδώ (να όψεται η κακεντρεχής
Ειρήνη Δούκαινα), και δεινώς ανιών,
ουδόλως άτοπον είναι να διασκεδάζω
εξάστιχα κι οκτάστιχα ποιών—
να διασκεδάζω με μυθολογήματα
Ερμού, και Απόλλωνος, και Διονύσου,
ή ηρώων της Θεσσαλίας και της Πελοποννήσου·
και να συνθέτω ιάμβους ορθοτάτους,
όπως —θα μ' επιτρέψετε να πω— οι λόγιοι
της Κωνσταντινουπόλεως δεν ξέρουν να συνθέσουν.
Αυτή η ορθότης, πιθανόν, είν' η αιτία της μομφής.

(Από τα Ποιήματα 1897-1933, Ίκαρος 1984)

Ειρήνη Δούκαινα: ήταν σύζυγος του αυτοκράτορα της Βυζαντινής Αυτοκρατορίας Αλεξίου Α' Κομνηνού και μητέρα της Άννας Κομνηνής συγγραφέως της περίφημης "Αλεξιάδας". Ήταν γυναίκα σημαντικής εκπαίδευσης και μελετηρή.

ΚΑΛΗ ΤΥΧΗ!!!